

Utrymning från flerfamiljshus

I flerfamiljshus räknar man normalt med att trapphuset är den primära utrymningsvägen. Det är därför viktigt att trapphuset är fritt från barnvagnar, cyklar och andra föremål som kan hindra utrymning eller antändas och brinna. Den alternativa utrymningsvägen är räddningstjänstens stegutrustning.

Om det brinner i din egen lägenhet och du inte klarar av att släcka branden, måste du och din familj ta er ut. Då ska du stänga dörren till rummet där det brinner och även stänga lägenhetsdörren på vägen ut.

Om branden startat i en annan lägenhet ska du stanna kvar i din egen lägenhet med stängd dörr. Varje lägenhet är en egen brandcell, som ska klara brand i minst 60 minuter. Följande gäller:

- Öppna inte lägenhetsdörren för att kontrollera röken i trapphuset.
- Gå ut på balkongen eller fram till ett fönster och ropa på hjälp.
- Ring 112 om du kan.
- Avvakta hjälp från räddningstjänsten.
- Använd aldrig hissen för utrymning.

Gå aldrig ut i ett rökfyllt trapphus

Om det kommer in rök genom dörrspringor eller ventilation, täta med blöta handdukar eller med tejp. Varje lägenhet är en egen brandcell, som ska klara brand i minst 60 minuter och är därför en säker plats.

På bara några minuter kan en mindre brand fylla ett trapphus med tjock och giftig rök. De boende måste då ta sig ut via fönster eller balkonger. Därför får inte brännbart material som till exempel barnvagnar, tidningsbuntar och byggmaterial förvaras i trapphus oavsett hur det placeras. Däremot kan en rullator eller sådant som innehåller väldigt lite brännbart material, få stå där under förutsättning att det inte försvårar en utrymning. Vid tveksamma fall är det räddningstjänsten som bedömer vad som är acceptabelt.

Skydda dig och dina grannar mot brand

- Ställ inget brännbart i trapphuset
- Trapphuset är en viktig utrymningsväg. En brand där kan få svåra konsekvenser. Därför måste det hållas rent från brännbart material som barnvagnar, tidningar och kartonger.
- Håll vind, källare och garage låsta.
- Låsta dörrar minskar risken för anlagda bränder.
- Blockera inte trapphuset. Framkomligheten får inte hindras. Trapphuset är din väg ut och räddningstjänstens väg in om det brinner. Även ambulanspersonal med bår måste kunna komma fram.

- Stäng in branden! Brinner det i din lägenhet – ta dig ut och stäng lägenhetsdörren efter dig. Då sprider sig inte branden och den giftiga röken ut i trapphuset lika fort.
- Gå aldrig ut i ett rökfyllt trapphus! Brinner det hos någon annan och trapphuset är rökfyllt – stanna i din lägenhet. Larma 112.
- Räddningstjänsten hjälper dig ut.

Gör så här om det börjar brinna:

- **Rädda** först dem som är i livsfara, men utsätt inte dig själv för risker. Ta dig ut så snabbt du kan. Kom ihåg att den giftiga röken alltid stiger uppåt. Därför måste du ner under röken, nere vid golvet är det lättare att se och andas. Gå aldrig ut i ett rökfyllt trapphus. Om du kommer till en stängd dörr, öppna den inte utan att först ta reda på om det brinner på andra sidan. Om du känner på dörren upptill och den är varm brinner det förmodligen på andra sidan. Stäng alla dörrar bakom dig. En stängd dörr hindrar branden från att sprida sig snabbt och gör att räddningstjänsten vinner tid. Gå till återsamlingsplatsen.
- **Varna** alla som hotas av branden så att de också kan sätta sig i säkerhet.
- **Larma** räddningstjänsten genom att ringa 112. Möt upp räddningstjänsten när de kommer.
- **Släck** branden om du bedömer att du klarar det. Använd en handbrandsläckare och spruta mot glöden inte på lågorna.

Detta är normalt den ordning som rekommenderas. Men det är den aktuella situationen som avgör i vilken ordning du verkligen ska agera. Om ni är flera som kan hjälpas åt kan ni göra flera åtgärder samtidigt.

Rädda dig själv och andra

Hur försiktig man än är kan det hända att det börjar brinna. Då är det viktigt att veta hur du ska göra för att skadorna ska bli så små som möjligt.

Brand på spisen

Om du upptäcker att kastrullens innehåll har börjat brinna släcker du snabbast genom att lägga på locket. Släck aldrig en brand på spisen med vatten. Brinnande fett slungas omkring på ett explosionsartat sätt. Om branden på spisen är mera omfattande är brandfilten ett bra hjälpmedel. Om branden redan spridit sig upp till köksfläkten måste du använda brandsläckaren.

Brand i möbler eller gardiner

Om det börjat brinna i en soffa eller ett bord är brandfilten också ett bra hjälpmedel. Är branden mera omfattande, tveka inte att använda handbrandsläckaren. En brand i en gardin upplevs som stor, men blir mindre och mer lätthanterlig om du drar ner den på golvet. Släck den med brandfilten eller vatten.

Brand i kläder

Om det brinner i någons kläder gäller det att handla snabbt.

- Lägg snabbt ner personen på marken.
- Kväv branden med en brandfilt eller vad som finns tillhands.
- Lägg på brandfilten från huvudet och neråt så att lågorna inte slår upp mot personens ansikte.

Om det brinner i dina egna kläder:

- Släng dig ner och rulla runt samt skydda ansiktet.

